

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Göç Destanı

Çin kaynaklarındaki şekli

Uygur Elinde Hulin adında bir dağ vardı. Ondan Tuğla ve Selenge adında iki ırmak çıkardı. Bir gece oradaki bir ağacın üzerine gökten ilâhî bir ışık indi. İki ırmak arasında yaşayan halk bunu dikkatle takip ettiler. Ağacın gövdesinde gebe bir kadına benzeyen bir şişkinlik peyda oldu. O ışık dokuz ay, on gün o şişkinlik üzerinde durdu. Bu müddetin sonunda o şişkinlik yarıldı. İçinden beş çocuk çıktı. O ülkenin ahalisi bunları alıp büyüttüler. Bunların en küçüğünün adı Buğu Handı. Büyüyünce herkesi hükmüne alarak hükümdar oldu. Otuz göbekten fazla bir zaman geçtikten sonra Yulun Tigin padişah oldu. Çinlilerle birçok savaşlarda bulundu. Nihayet bu hale bir son vermek için oğlu Gali Tigin'i Çin hükümdar ailesinden Kiü-lien adlı bir kızla evlendirmeye karar verdi. Bu prenses, sarayını Hatun Dağında kurdu. Bu civarda Tanrı Dağı adında bir dağ, cenup tarafında da küçük dağ şeklinde ve Kutlu Dağ adını taşıyan bir kaya vardı. Hatun Dağı'na Çin elçileri bakıcıları ile birlikte geldiler. Onlar kendi aralarında dediler ki: "Hatun Dağı'nın saadeti bu kayaya bağlıdır. Bu hükümeti zayıflatmak için onu yok etmeli." Bunun üzerine Tigin'i bularak Çinli prensesle yaptığı bu evlenmenin karşılığı olarak o kaya parçasının kendilerine verilmesini istediler. Tigin razı oldu. Fakat kayanın büyüklüğü yerinden kımıldatılmasın engel oluyordu. Kayanın çevresini odunlarla doldurarak ateş verdiler, iyice kızdırdıktan sonra üzerine keskin sirke dökerek parçaladılar. Sonra o parçaları arabalara koyarak Çin'e götürdüler. Bu büyük bir hadise oldu. Memleketteki bütün kuşlar, hayvanlar kendi dilleriyle bu kayanın gidişine ağladılar. Bundan yedi gün sonra da Tigin öldü. Ondan sonra bu memleket felaketten kurtulmadı. Halk rahat yüzü görmedi. Yulun Tiginden sonraki hükümdarlardan birçoğu çabuk öldüler. Bunun üzerine hükümdarlar payitahtlarını Hoçu'ya göçürmeğe mecbur oldular. Hakimiyetlerini oradan Beş Balığ'a kadar uzattılar.

Kaynağını Karakurum'dan alan Tuğla ve Selenge ırmaklarının birleştiği Kumlançu'da bir fin-dık ağacı ile bir kayın ağacı vardı. Bunların arasında bir dağ peyda oldu. Bir gece o dağın üzerine gökten bir ışık indi. Bu dağ günden güne büyüdü. Uygurlar bu hale şaşılar. Edep ve tevazu ile o ta-

rafa doğru gittiler. Oradan güzel musiki sesleri geliyor ve geceleri otuz adım çevresinde bir ışık görünüyordu. Nihayet doğum vakti geldi. Dağda bir kapı açıldı. İçinde birbirinden ayrı beş daire ve onlarda beş çocuk vardı. Ağzları üstünde asılı birer emzikle süt emiyorlardı. Halk ve beğler onları çok say-gıladılar. Büyükten küçüğe doğru çocukların adları Sungur Tigin, Kutur Tigin, Tükek Tigin, Ür Tigin, Buku Tigin'di. Bunların Tanrı tarafından geldiğini sanan Uygurlar içlerinden birini kağan yapmaya niyet ettiler. Buku akıl, ehliyet ve güzellikle ötekilerden üstün olduğundan onu müttetfiken kağan seçmeye karar verdiler. Büyük bir şölen yaparak onu usûlü dairesinde hanlık tahtına oturtular. Tanrı ona üç karga vermişti ki ülkede olup biteni kendisine haber verirlerdi. Bir gece Buku Han uyurken penceresinden bir kız girdi. Buku Han korktu. Fakat seslenmedi. Kız ikinci gece yine geldi. Buku yine korktu. Fakat yine sustu. Üçüncü gece, rüyasını anlattığı vezirin teşviki ile kızla görüştü. Her gece beraber Ak Dağa giderek orada konuşuyorlardı. Bir gece ak sakallı ve ak değnekli bir ihtiyar Buku Hanın rüyasına girdi. Ona fıstık şeklinde bir taş vererek bu taşı sakladığınız müddetçe dünyanın dört bucağına hakim olacaksınız dedi. Buku Hana yıllardan sonra çocuklarından biri halef oldu. Bu zamanda bütün hayvanların ve çocukların göç göç diye bağırarak işitildi. Bu manevî işaretin tesiriyle yurtlarını bırakıp göçtüler. Nerede durmak isterlerse bu sesleri duydular. Nihayet Beş Balığ'ın bulunduğu yere gelince sesler kesildi. Onlar da orada durdular ve beş mahalle yaparak Beş Balık adını verdiler.